

IDROTTENS HUS
HELSINGBORG

IDROTTENS HUS
HELSINGBORG

LÄRGRUPPSPLAN

Anläggningen vi idrottar
på - nu och i framtiden

Den här lärgruppsplanen vänder sig till idrottsföreningar som önskar påbörja ett samtal om att utveckla den idrottsanläggning där föreningen är aktiv.

Lärgruppsplanen vänder sig främst till dig som har en aktiv roll i föreningen såsom styrelserepresentant eller utsedd av styrelsen för att arbeta med dessa frågor. Arbetet kan genomföras av alla idrottsföreningar oavsett ägandeförhållandet för anläggningen där verksamheten bedrivs.

Innehåll

Inledning	3
Förberedande arbete	4
Anläggningsutveckling	9
Nästa steg	14

Inledning

Idrottsrörelsen samlar cirka 3,2 miljoner medlemmar fördelat på 72 medlemsförbund (specialidrottsförbund, SF) och 19 000 föreningar utspridda över hela landet. I alla Sveriges 290 kommuner finns idrottsföreningar som året runt bedriver verksamhet för barn, ungdomar, vuxna och äldre. Tillgång till ändamålsenliga anläggningar och idrottsmiljöer är en avgörande faktor för att kunna fortsätta bedriva och utveckla den idrottsliga verksamheten. Det kan vara den lokala idrottsplatsen, idrottshallen, ridhuset eller simhallen. Det kan därtill vara mark, väg, luft eller vatten.

Den här lärgruppsplanen hjälper er som idrottsförening att identifiera utvecklingsbehov på platsen där ni idrottar och ta fram en plan för önskad utveckling.

Målet med lärgruppen

Efter genomförd lärgrupp har föreningen en tydligare bild av vad föreningen önskar utveckla på anläggningen eller idrottsmiljön och hur denna utveckling ska gå till.

Er lärgrupp

Arbetsprocessen är uppdelad i två delar, dels ett förberedande arbete dels ett arbete kring anläggningsutveckling. När arbetet är klart kommer ni ha en bra bild av utvecklingsbehoven på er anläggning och vad som behöver göras för att anläggningen i framtiden ska passa era behov. Inför era träffar läser ni igenom instruktionerna och tar med era tankar in i mötet.

Arbetsprocessens olika delar är:

Förberedande arbete

- Organisera arbetet
- Information om anläggningen
- Vår förening

Anläggningsutveckling

- Nuvarande anläggningssituation
- Utvecklingsbehov
- Prioritera
- Nästa steg

Material som beskriver er anläggningstyp

Flera specialidrottsförbund har tagit fram bra material som beskriver den anläggningstyp som idrotten verkar på. Materialen kallas ibland för anläggningsguide eller konceptmaterial. De kan också vara framtagna som en rapport. Gemensamt för materialen är att de ger ökad kunskap om den specifika anläggningstypen.

Förberedande arbete

Innan ni påbörjar samtalet om nuvarande anläggningsituation och utvecklingsbehov är det viktigt med förberedelser. Det förberedande arbetet kan delas upp i tre delar som kommer vara till hjälp i det fortsatta arbetet.

1. Organisera arbetet
2. Information om anläggningen
3. Vår förening

1. Organisera arbetet

En strukturerad organisation och samarbete är nyckeln till att skapa en välfungerande och långsiktigt hållbar idrottsanläggning. Det är viktigt att arbetet är förankrat i styrelsen och att det är tydligt vad som förväntas av arbetsgruppen. Innan arbetet startar är det även bra att tydliggöra hur kommunikationen mellan styrelsen och utsedd arbetsgrupp ska fungera.

Undersök om det finns medlemmar med lämplig kunskap och erfarenhet som är intresserade av att medverka i arbetet. Tänk på att olika målgrupper i föreningen kan ha olika uppfattning om behov och prioritering när det kommer till utvecklingen av anläggningen. Involvera därför personer med olika bakgrund och erfarenheter i arbetsgruppen. För att samla in synpunkter från medlemmarna kan ni använda er av Dialogduken: *Föreningens anläggningsituation nu och i framtiden*.

Att diskutera

- Hur upplever medlemmarna föreningens anläggningsituation?
- Finns det forum eller tillfällen då anläggningsfrågor diskuteras i er förening?
- På vilket sätt kan föreningens medlemmar engagera sig i frågor som rör anläggningen idag?

Checklista

- Arbetet är förankrat i styrelsen.
- Det finns en tydlighet i hur kommunikationen mellan styrelse och arbetsgrupp ska fungera.
- Arbetsgruppen har bildats.
- Det är tydligt vad som förväntas av arbetsgruppen.

Innan ni går vidare behöver ni ha skapat en arbetsgrupp.

2. Information om anläggningen

Den här delen består av rubrikerna Här bedriver vi vår verksamhet, Ägandeförhållande och Föreningens ekonomi kopplat till anläggningen och syftar till att ge grundläggande information om anläggningen som föreningen är verksam på.

Här bedriver vi vår verksamhet

En idrottsanläggnings utformning skiljer sig från idrott till idrott. I vissa fall består anläggningen av en tydligt avgränsad yta medan det i andra fall inte är lika tydligt vart anläggningens gränser går, om det ens finns några. Det är viktigt att ni utgår från er specifika situation när ni definierar vilka anläggningar ni bedriver er verksamhet på. Om ni verkar på flera olika platser är det viktigt att ni tydliggör vilka anläggningar den fortsatta diskussionen ska handla om.

Anläggningar där vi bedriver vår verksamhet

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Ägandeförhållande

Det är viktigt att veta vem som äger anläggningen och vilka avtal som är skrivna. Det påverkar vem ni behöver ha dialog med om era behov. Det kan även påverka möjligheterna att söka extern finansiering för åtgärder på anläggningen.

Idrottsanläggningen vi bedriver vår verksamhet på: (markera det alternativ som stämmer för er)

- Ägs av föreningen (om ni äger er anläggning, dubbelkolla så att anläggningen är rätt försäkrad)
- Hyr vi av kommunen (kommunen sköter drift & underhåll)
- Hyr vi av kommunen (föreningen sköter drift & underhåll)
- Hyr vi av privat aktör
- Annat

Om ni har ett avtal gällande anläggningen är det bra att ha koll på giltighetstiden.

Giltighetstid nuvarande avtal

Föreningens nuvarande avtal löper fram till: _____

och förlängs därefter med _____ /år i taget.

Föreningens ekonomi kopplat till anläggningen

Genom att ha koll på nuvarande utgifter och intäkter blir det enklare att bedöma om det finns utrymme för ökade kostnader på grund av åtgärder som görs på anläggningen.

Utgifter

Bokningskostnader/hyra	kr/år
Driftkostnader <i>Driftkostnader är exempelvis kostnader för el, vatten & avlopp, uppvärmning, försäkringar, sotning, sophämtning etc.</i>	kr/år
Övriga kostnader <i>Övriga kostnader är exempelvis, amortering, räntor etc.</i>	kr/år
Utgifter totalt	kr/år

Intäkter

Uthyrning	kr/år
Driftbidrag från kommunen	kr/år
Övriga intäkter	kr/år
Intäkter totalt	kr/år

Att diskutera

- Utgör kostnaden för anläggningen ett problem för föreningens ekonomi?
  - Om ja, vad kan ni som förening göra för att förändra er situation?

Checklista

- Vi har koll på avtal och försäkringar
- Vi har sett över och diskuterat ekonomin kopplat till vår anläggningssituation

3. Vår förening

Innan ni börjar diskutera föreningens anläggningssituation är det viktigt att titta närmare på föreningens verksamhet. Då blir det enklare att i nästa skede diskutera vilka anläggningsbehov som finns för att matcha föreningens utveckling. Börja med att diskutera föreningens nuläge för att sen blicka framåt och diskutera hur ni önskar att föreningen ser ut i framtiden.

Nuläge

Att diskutera:

Hur ser föreningen ut idag?

- Hur många medlemmar har vi?
- Hur har medlemsutvecklingen sett ut över tid?
- Vem är medlem?
  - Vilka målgrupper finns hos oss idag?
  - Vilka når vi inte?

Vår förening i framtiden

I en värld som ständigt förändras är det avgörande att blicka framåt och reflektera över hur föreningen kommer att se ut i framtiden. Det är därför bra att reflektera över föreningens framtid, långsiktighet i verksamheten. Hur ser er idrottsförening ut i framtiden? vilka nya idrotter eller aktiviteter har ni inkluderat? Har ni utvecklat ert medlemskap och engagemang? Om 10 år kanske ni har en ny generation idrottare och medlemmar. Hur kan ni förbereda er för deras behov? Om 20 år kan teknologin ha förändrat hur ni tränar och tävlar.

Genom att tänka på detta kan ni forma en vision för er förening och anpassa anläggningen därefter.

Att diskutera:

- Hur önskar ni att er förening utvecklas?
  - Hur är föreningen om 3, 5 och 10 år?

Checklista

- Vi har diskuterat och har en bra bild av föreningens nuläge.
- Vi har diskuterat föreningens utveckling och framtid.

Anläggningsutveckling

För att föreningens verksamhet ska fungera på bästa sätt är det viktigt med ändamålsenliga förutsättningar. Vad en ändamålsenlig anläggning är beror på vilken verksamhet föreningen bedriver eller vill ha möjlighet att bedriva. Att en anläggning är ändamålsenlig för barn och ungdomsverksamhet betyder inte per automatik att den är ändamålsenlig för utövande på seniornivå och vice versa.

En anläggning är ofta mer än själva aktivitetsytan. De stödjande ytorna så som omklädningsrum, förråd och klubbstuga är också viktiga för föreningen och den verksamhet som bedrivs. I diskussionen är det därför bra att ni tänker på alla delar som är viktiga för er.

Börja med att diskutera er nuvarande anläggningssituation för att därefter diskutera vilka utvecklingsbehov ni anser finns.

Nuvarande anläggningssituation

Att diskutera:

- Vad fungerar bra på anläggningen idag?
- Vad fungerar mindre bra på anläggningen idag?
- Upplevs anläggningen säker, trygg, tillgänglig och välkomnande för alla?

Trygghet handlar om individens upplevelse medan säkerhet är den faktiska risken att utsättas för risk/skada. Tillgänglighet kan innebära olika saker, Parasport Sverige beskriver det så här i sin manual för tillgänglighet. Tillgängliga utrymmen (fysisk miljö inomhus och utomhus, framkomlighet, möjlighet att orientera sig). Tillgänglig information och kommunikation (information på hemsida men även information och kommunikation i lokalerna och för de som arbetar där). Tillgänglig verksamhet (bemötande, inkluderande ledarskap, utformning av verksamheter).

Exempel på inkluderande insatser på anläggningen kan vara att tillgänglighetsanpassa anläggningen på olika sätt för personer med funktionsnedsättning. Det kan även vara att skapa en trygg miljö vid ombyte, exempelvis omklädningsrum som är könsneutrala eller med möjlighet att duscha och byta om avskilt i bås eller med duschdraperi.

Använd dialogduken ”På spaning för en trygg och inkluderande idrott” för att fördjupa er förståelse om hur era medlemmar upplever olika delar av anläggningen.

Fungerar bra

Fungerar mindre bra

Utvecklingsbehov

Utgå från tidigare diskussioner om hur ni önskar att föreningen är verksam i framtiden och vad ni anser fungerar bra respektive mindre bra på anläggningen idag. Innan ni startar diskussionen om utvecklingsbehov är det bra att fundera på om era behov kan lösas på andra sätt än att utveckla anläggningen. Exempelvis genom andra träningsmetoder etc.

Att diskutera:

- Vilka utvecklingsbehov finns på anläggningen för att möta era behov idag och i framtiden?
- Är det möjligt att genomföra önskade förändringar på den plats där ni är verksamma idag?

Utvecklingsbehov

Prioritera

Om ni identifierat flera olika utvecklingsbehov på anläggningen kan det finnas ett behov av att prioritera i vilken ordning ni tycker att föreslagna åtgärder ska genomföras.

För föreningar som äger anläggningen är en prioritering viktig för att möta den budget som projektet tillåter. Likaså är det bra att vara tydlig med prioriteringar och eventuella kostnader (om kostnaden kan uppskattas) i fall föreningen befinner sig på kommunalt- eller privatägd anläggning.

Tidsåtgång, kostnad och vilka effekter de olika åtgärderna leder till är faktorer som kan påverka prioriteringsordningen.

Att diskutera:

- Vad kostar respektive åtgärd att genomföra?
- Vilka positiva effekter får det om åtgärden genomförs?
- Vilka effekter får det om åtgärden inte genomförs?

Åtgärd	Effekter	Kostnad

Dags att prioritera

Nu har ni en djupare förståelse om de olika åtgärderna och ett bättre underlag att utgå ifrån när ni gör er prioritering.

Vi prioriterar åtgärderna enligt följande:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Nästa steg

Nu har ni koll på nuläget, önskat läget och hur ni prioriterar de olika åtgärderna som behövs. Nu behöver ni göra en plan för genomförandet. Med hjälp av en handlingsplan får ni en bra överblick över vad som behöver göras, när det behöver göras och vem som ansvarar för att det blir genomfört.

Ta hjälp av mallen här intill och diskutera vad nästa steg blir för er!

Tips

Ta reda på om det går att ansöka om ekonomiskt stöd för de åtgärder ni är i behov av?

- Läs mer om Riksidrottsförbundets anläggningsstöd
- Kontakta ert RF-SISU Distrikt för fortsatt dialog.

Finns det andra som är i behov av samma sak som er?

- Om, ja. Går det att samverka på något sätt? (tänk på att samverkan kan ske både med andra idrottsföreningar men även andra organisationer som inte bedriver idrott).

HANDLINGSPLAN

Vad ska vi göra?

Vad vill vi uppnå?

Vem/vilka ansvarar?

När ska det göras?

Hur har det gått?

Idrottens Hus, Box 110 16, 100 61 Stockholm | Tel: 08 - 699 60 00
E-post: sisu@rfsisu.se | Hemsida: www.sisuidrottsutbildarna.se